

Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Er beteckning: I2021/02884

Länsstyrelsen i Dalarnas län har tagit emot Trafikverkets förslag till nationell plan för åren 2022-2033 och lämnar härmed sitt remissvar.

Länsstyrelsen ska utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande samt inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser, främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet. Länsstyrelsens roll är också att främja planering för en positiv regional utveckling och stödja åtgärder som bidrar till att uppfylla nationella mål och FN:s 17 globala hållbarhetsmål enligt Agenda 2030.

Länsstyrelsen i Dalarnas län samverkar med Region Dalarna i deras uppdrag som ansvarig för den strategiska infrastrukturplaneringen. Länsstyrelsen stödjer Region Dalarnas synpunkter på förslaget till nationell plan 2022-2033 enligt deras yttrande (RD21/06377). Utöver detta vill Länsstyrelsen att Trafikverket i kommande planer fokuserar mer på en hållbar och transporteffektiv samhällsplanering som bidrar mer till miljö- och klimatmålen. Se vidare nedan.

Länsstyrelsens bedömning avseende förutsättningarna i Dalarnas län och planens förslag

Dalarna inrymmer stora och viktiga världsledande exportföretag vars ekonomiska aktiviteter har en avgörande betydelse för landets ekonomiska utveckling. Dalarna är samtidigt ett av landets ledande besökslän, både sommar- och vintertid, utanför de tre storstadsregionerna med stora planerade investeringar, starkt ökad sysselsättning och därmed ett ökat resandebehov. Genom Dalarna sträcker sig flera nationella stamvägar och järnvägar som interagerar med övriga prioriterade regionala stråk. Exempelvis har den omfattande turisttrafiken en påtaglig påverkan på transportsystemets kapacitet i hela Dalarna, varav en stor del på det regionala vägnätet. Detta ställer höga krav på vägstandard och hastighetsanspråk för såväl den nationella som regionala tillgängligheten i det funktionellt prioriterade vägnätet.

Dalarna har 15 kommuner och är ett av de till ytan största och mest glest befolkade länen i Sverige. Samhällsplaneringen behöver skapa goda

livsvillkor både på större och mindre orter. Tillgång till vidgade arbetsmarknadsregioner inom och utom länsgränsen är speciellt viktigt för boende på mindre orter där utbudet på orten är begränsat och där är goda pendlingsmöjligheter och korta restider avgörande. Även i länets totalförvarsplanering betonas vikten av goda möjligheter för transporter av såväl personer som material och förnödenheter.

Länsstyrelsen bedömer att de förslag i planen som bidrar positivt till ovanstående förutsättningar är:

- Dalabanan, bl a mötesstationer, spåroptimering, plankorsningar
- Bergslagsbanan, kapacitetshöjande åtgärder
- Godsstråket i Bergslagen, kapacitetshöjande åtgärder
- E45/väg 70: Genom Mora
- E45: Vattnäs Trunna, mittseparering
- E16: Borlänge Djurås, mittseparering (etapp 1)
- Väg 50: Genom Ludvika (Bergslagsdiagonalen)

Länsstyrelsen bedömer att det som saknas och/eller ger en mindre positiv påverkan är:

- Etapp 2 och 3 i objektet E16/väg 70 Borlänge-Djurås, som skjuts fram till efter år 2033.
- Begränsade resurser i Länstransportplanen som bidrar till omprioriteringar och mindre satsningar till gång- och cykelvägar och andra steg 1-3 åtgärder.

Nationella planen innehåller både positiva satsningar och uteblivna satsningar i övriga Sverige som påverkar transportstråken genom Dalarna.

Länsstyrelsens övriga synpunkter

Den långsiktiga planeringen av transportinfrastruktur bygger på föråldrade planeringsmodeller som inte är anpassade till dagens krav på en transporteffektiv och hållbar samhällsplanering. Det är svårt att ändra inriktning i en investeringsplan på kort sikt. Många av de objekt som är namngivna och prioriterade i planen är påbörjade och omprövas inte i planen. Ännu inte påbörjade objekt har stora kostnadsökningar.

Länsstyrelsen instämmer i Trafikverkets syn på att den nationella infrastrukturplaneringen är en faktor bland flera på vägen mot det hållbara samhället, men vill samtidigt framhålla att det är viktigt att denna planering så långt som möjligt, och väl avvägt mot andra samhällsmål, bidrar till miljö- och klimatmålen. Mot bakgrund av det kan det ses som en brist att planförslaget i princip knappast alls bidrar till minskade utsläpp av växthusgaser. Detta också med tanke på att klimatmålen enligt direktivet ska vara en central utgångspunkt för transportinfrastrukturplaneringen.

Trafikverket lyfter fram att en kombination av omfattande elektrifiering, högre andel biodrivmedel och höjt bränslepris tar höjd för den omställning av transportsystemet som behövs fram till år 2030. Länsstyrelsen vill därtill betona vikten av ett transporteffektivt samhälle och samhällsplaneringens betydelse. Detta menar Länsstyrelsen att Trafikverket borde betonat mer, viktet också är i linje med vad som framgår i direktivet och även i den klimatpolitiska handlingsplanen.

Sedan tidigare har det i olika sammanhang pekats på att det behövs en bättre styrning av transportplaneringen, senast i flera remissvar på Trafikverkets inriktningsunderlag. Saker som då framförts är att det behövs mer åtgärder för ett transporteffektivt samhälle, att den regionala infrastrukturplanen bör få finansiera steg 1- och 2-åtgärder, att planeringen behöver bli mer målstyrd, att gamla objekt ofta borde kunna omprövas vid framtagandet av reviderad plan och att Trafikverkets samhällsekonomiska modell borde ses över så att den mer väger in miljö- och klimatmål. Länsstyrelsen instämmer i detta.

Länsstyrelsen anser att det är olyckligt att anslaget kopplat till stadsmiljöavtal minskar, då dessa bidrar till ett transporteffektivt samhälle och kommunernas planering för detta.

Länsstyrelsen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen till planen skulle kunnat vara mer utvecklad, avseende bland annat alternativ, samt mer integrerad med planarbetet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av t.f. landshövding Camilla Fagerberg-Littorin med planhandläggare Lena Jernberg som föredragande. I beslutet har även Magnus Eriksson på enheten för Agenda 2030 samt Eva Stigeberg på enheten för kulturmiljö och samhällsplanering medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Region Dalarna

i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.